



Mateřská škola, Praha 10, Parmská 389

Se sídlem: Parmská 389, 10900 Praha 10

IČ: 63831520

ID datové schránky: xir9ps9

E-mail: reditelka@kytickova-materinka.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

CESTA ZA POZNÁNÍM / od A do Z /

Zpracováno pro školní rok 2026/2027

Čj: MŠP 1 /2026

Schváleno na provozní a pedagogické poradě dne 25.8.2026

V Praze dne 1.9.2026

Bc. Eva Svobodová, ředitelka MŠ

Obsah

CESTA ZA POZNÁNÍM	1
1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
3. PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ.....	5
4. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ.....	7
4.1. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY	7
4.2. SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI.....	8
4.3. ORGANIZACE DNE	8
4.4. ŽIVOTOSPRÁVA.....	13
4.5. VĚCNÉ PODMÍNKY	14
5.CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	15
5.1. VIZE A CÍLE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	16
5.2. METODY A FORMY PRÁCE V MŠ.....	16
5.3. VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	17
5.3.1 VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, KTERÉ JSOU VYUŽÍVÁNY K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:	18
5.3.2. VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, KTERÉ JSOU VYUŽÍVÁNY K ROZVOJI ZÁKLADNÍCH GRAMOTNOSTÍ:.....	26
5.3.3. VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, KTERÉ JSOU VYUŽÍVÁNY PRO ROZVOJ VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ	28
5.3.4. PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA A INDIVIDUALIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	33
5.3.5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	34
5.4. DÍLČÍ DOPLŇKOVÉ PROGRAMY	52
5.4.1. Program sociálně komunikační – Vztahy, hodnoty, postoje, návyky	52
5.4.2. Program zdravotně bezpečnostní – Den s kolem	53
5.4.3. Program pohybově zdravotní – plavání	53
5.4.4. Program jazykově preventivně stimulační	53
6. PLÁNOVÁNÍ A REALIZACE VZDĚLÁVÁNÍ V NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLE	54
7. AUTOEVALUACE MATEŘSKÉ ŠKOLY	55
7.1. EVALUACE VNĚJŠÍ	57
7.2. EVALUACE VNITŘNÍ	59

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Název:

- Mateřská škola, Praha 10, Parmská 389

Adresa:

- 1. Pracoviště: Parmská 389, 109 00 Praha 10 - Horní Měcholupy
- 2. Pracoviště: CPV Bolevecká 468, 109 00 Praha 10 – Horní Měcholupy

Bc. Eva Svobodová

ředitelka školy

Mgr. Anežka Kejřová

zástupkyně ředitelky

Hana Kadečková

zástupkyně ředitelky na odloučeném
pracovišti CPV Bolevecká 468

Telefon:

- 274 865 853 ředitelna, záznamník, fax
- 274 865 854 hospodářka MŠ Parmská 389
- 728 145 771 MŠ Parmská 389 – omluvy dětí
- 603 356 905 CPV Bolevecká 468 – omluvy dětí

Email:

reditelka@kytickova-materinka.cz ředitelství školy

Jitka.jakubova@kytickova-materinka.cz hospodářka školy

zuzana.jaresova@kytickova-materinka.cz vedoucí ŠJ Bolevecká 468

Webové stránky školy:

www.kytickova-materinka.cz

Facebook stránky školy:

www.facebook.com/mskyticka

IČO: 63831520

IZO: 047610158

Identifikátor předškolního zařízení:

- 600040933

Právní forma:

- příspěvková organizace

Zřizovatel:

- Městská část Praha 15, Boloňská 1/478, Praha 10 - Horní Měcholupy

Provoz mateřské školy na obou pracovištích:

- 6:30 - 17:00

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Parmská 389 je školou sídlištního typu s dobrou dopravní dostupností – zastávka MHD v dosahu. Nachází se uprostřed panelové zástavby sídliště Horní Měcholupy na území MČ Praha 15. Mateřská škola zahájila provoz v květnu 1986. Právní subjektivitu získala v roce 1993. Od roku 1996 je příspěvkovou organizací.

Jedná se o jednopatrovou budovu se 4 třídami a kapacitou 120 dětí. Přesto, že je škola v provozu od roku 1986, její vnitřní uspořádání splňuje náročné hygienické podmínky současné doby. V roce 2009 byla po 5 letech dokončena rozsáhlá celková rekonstrukce budovy i vnitřního vybavení. Součástí školy je školní jídelna, která zabezpečuje stravování celodenního provozu.

Zahrada poskytuje ideální podmínky pro provoz mobilního dopravního hřiště, které je v provozu vždy 1 den v týdnu / září, říjen, duben, květen, červen /.

V jedné třídě na pracovišti v MŠ Parmské 389 integrujeme děti s podpůrnými opatřeními a počet dětí v třídě je tomu uzpůsoben.

Od 1.9.2014 bylo uvedeno do provozu druhé pracoviště CPV Bolevecká 468. Je umístěno v jednopatrové budově bývalého domova DUHA, která prošla v roce 2014 a 2015 celkovou rekonstrukcí. Došlo k zmodernizování celého objektu. Nachází se uprostřed panelové zástavby sídliště Horní Měcholupy na území MČ Praha 15 v dosahu MHD. Od 1.9.2016 je v budově 6 tříd mateřské školy. Současná kapacita odloučeného pracoviště je 168 dětí.

Součástí školy je školní kuchyně s jídelnou, která zabezpečuje celodenní stravování CPV Bolevecká 468.

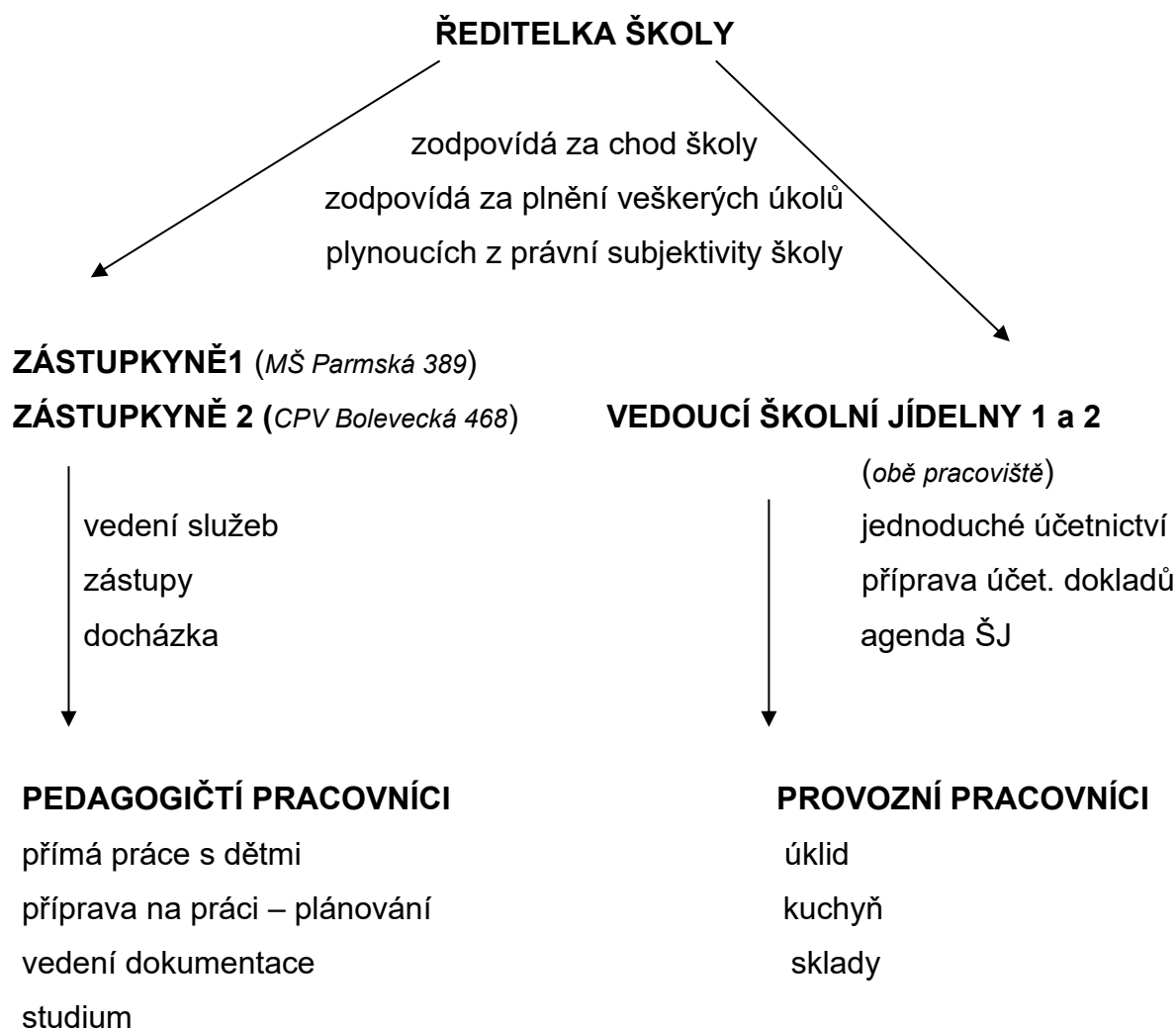
Zahrada prošla také celkovou rekonstrukcí a v současné době poskytuje podmínky i pro provoz dopravního hřiště. Nejen školní zahrady u obou pracovišť, ale i prostředí hostivařského lesoparku a Hostivařské údolní nádrže na Botiči, které jsou v dosahu, jsou velice příjemným místem k vycházkám.

Zřizovatelem mateřské školy je obec. Mateřská škola s oběma objekty je deseti třídní s kapacitou 280 dětí. Převažují třídy smíšené, ale pokud to organizačně lze, preferujeme u starších dětí homogenní třídy dle věku.

3. PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

Pedagogický tým vytváří bezpečné a podnětné prostředí pro děti, rozvíjí otevřenou komunikaci s rodiči a dbá na individuální přístup ke každému dítěti.

Systém řízení



Prostředky řízení

- porady provozní a pedagogické
- hospitační činnost
- kontrolní činnost
- kontrola dokumentace
- konzultační pohovory o problémech tříd
- návštěva akcí pořádaných třídami

ŘEDITELKA JAKO LÍDR ŠKOLY:

- Má jasnou vizi a strategii rozvoje.
- Podporuje týmovou spolupráci, dobré klima a respektující vztahy.
- Pečuje o profesní růst učitelů (adaptační program, vzdělávání, zpětná vazba).
- Podněcuje sebereflexi, sdílení zkušeností a otevřenou komunikaci.
- Provádí autoevaluaci a využívá ji k dalšímu rozvoji školy i sebe.
- Ředitelka zapojuje do řízení školy spolupracovníky – vždy 1x týdně operativní porada vedoucích úseků. Všichni zaměstnanci mají své pravomoci a je respektován jejich názor.
- Průběžně hodnotí práci podřízených.
- ŠVP je průběžně aktualizován a reaguje na nové trendy ve vzdělávání. Jsou zkvalitňovány evaluační činnosti. Z výsledku jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- Spolupracuje velmi dobře se zřizovatelem a partnery školy.

UČITELKA JAKO PRŮVODCE DĚTÍ VE VZDĚLÁVÁNÍ

- Učitelky se soustavně dále vzdělávají.
- Služby jsou organizovány tak, aby byla při všech činnostech zajištěna dětem optimální péče.
- Učitelky pracují profesionálním způsobem.
- Uplatňují respektující přístup a zapojují děti do rozhodování.
- Sledují a vyhodnocují pokroky dětí, využívá formativní hodnocení.
- Podporují sebehodnocení, prevenci rizikového chování a respekt k rozmanitosti.
- Spolupracují s týmem a rodiči.
- Plánují a realizují vzdělávání, umožňují dětem volbu činnosti a respektují jejich tempo.
- Svým chováním jsou vzorem a aktivně vytváří příznivé klima školy.
- Pracují na své sebereflexi a profesním růstu.

- Nadstandardní řečové zájmové aktivity jsou zajištěny speciálním pedagogem s vysokoškolským vzděláním a logopedickými asistenty (trénink jazykových schopností dle Elkonina, řečová výchova, práce s dětmi OMJ – viz. Plán logopedické prevence).

Škola má jmenovaného zástupce statutárního orgánu, který má oprávnění jednat jménem školy v době nepřítomnosti ředitelky na pracovišti a přebírá její pravomoci v plném rozsahu.

PROFESNÍ ROZVOJ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

Pedagogické pracovnice se pravidelně účastní dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) v souladu s potřebami školy, aktuálními trendy v předškolním vzdělávání a vlastním profesním zaměřením.

Profesní rozvoj je zaměřen především na:

- inovace ve výchově a vzdělávání předškolních dětí
- podporu inkluzivního vzdělávání a individualizace
- rozvoj kompetencí v oblasti diagnostiky a hodnocení
- práci s rodiči a prevenci rizikového chování

Dále probíhá profesní růst také prostřednictvím samostudia, vzájemného sdílení zkušeností a pravidelné sebereflexe.

Provozní zaměstnanci jsou proškolení zejména v oblasti BOZP, hygienických předpisů a norem, nových trendů ve stravování.

4. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

4.1. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

- V denním programu klademe důraz na to, aby průběh celého dne působil z hlediska dítěte jako hra.
- Nově příchozím dětem poskytujeme adaptační program.

- Respektujeme potřeby dětí, nejsou neúměrně zatěžovány.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení.
- Děti jsou vedeny k dodržování potřebných pravidel, není však omezována jejich volnost nad nezbytnou míru.
- Děti jsou vedeny takovým způsobem, který je podporující, vstřícný a empatický.
- Děti jsou organizovány pouze v nutných situacích.
- Učitelky děti pozitivně motivují, dostatečně chválí, hodnotí a podporují v samostatném projevu. Cílem je, aby ve škole panovala atmosféra vzájemné pomoci, podpory, důvěry a tolerance.
- Třídní skupiny jsou nenásilně ovlivňovány prosociálním směrem.

4.2. SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI

- Spolupráce funguje na základě partnerství.
- Učitelky se snaží vyhovět konkrétním potřebám jednotlivých dětí.
- Rodiče mají možnost podílet se na dění ve škole. Mohou se zúčastnit činností svých dětí.
- Učitelky pravidelně informují rodiče o jejich dětech a radí se o společném postupu při jejich výchově.
- Učitelky zachovávají mlčenlivost o důvěrných informacích.
- Škola pomáhá rodičům v péči o dítě poradenským servisem.
- Rodiče se účastní společných akcí: „Těšíme se na Vánoce“, „Den s rodinou“ a „Zahradní slavnost“, „Půjdeme spolu do Betléma“.
- Rodiče jsou na třídních schůzkách seznamováni s TVP a jejich grafická podoba je umístěna v šatnách tříd a je součástí zkrácených verzí ŠVP.
- Komunikace s rodiči probíhá i přes aplikaci Twigsee.

4.3. ORGANIZACE DNE

- Denní program je dostatečně pružný
- Učitelky se plně věnují dětem
- Děti mají potřebné zázemí, klid a bezpečí.
- Kolektiv dětí jednotlivých tříd zpravidla vedou stejné učitelky po celou dobu docházky do MŠ
- Snažíme se o vyváženost spontánních a řízených činností.
- Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a je respektováno jejich individuální tempo práce.

- Činnosti jsou organizovány skupinově, individuálně i frontálně. Je preferována práce v menších skupinách.
- Vzdělávací nabídka je přizpůsobena individuálním potřebám dětí, tematicky blízká, přiměřená věku.
- Plánování vychází z individuálních vzdělávacích možností a potřeb dětí.
- Chod školy je organizačně uspořádán tak, aby maximálně vyhovoval dětem i rodičům a současně, aby pedagogické pracovnice mohly plnit TVP a ostatní pracovní povinnosti.
- Úbytek počtu přihlášených dětí umožňuje snižování počtu dětí ve třídách.

Mateřská škola je zřízena jako škola s celodenním provozem s určenou dobou pobytu pro děti od 6:30 do 17:00 hodin.

V měsících červenci a srpnu může ředitelka mateřské školy po dohodě se zřizovatelem stanovený provoz omezit nebo přerušit. Rozsah omezení nebo přerušení oznámí ředitelka mateřské školy zákonným zástupcům dětí nejméně 2 měsíce předem. Vzdělávání v mateřské škole probíhá ve 3 ročnících, přičemž do jedné třídy mateřské školy lze zařadit děti z různých ročníků.

Mateřská škola může organizovat školní výlety a další akce související s výchovně vzdělávací činností školy. O uskutečnění těchto výletů a dalších akcí informuje mateřská škola zákonné zástupce dětí nejméně týden před jejich zahájením.

Předškolní vzdělávání dětí podle stanoveného školního rámcového programu probíhá v tomto denním sledu:

Pracoviště MŠ Parmská 389

Příchod dětí do mateřské školy je zpravidla mezi 6.30 – 8.15. Po domluvě s učitelkou nejlépe den předem, je možno přivádět děti kdykoli během dopoledne, kromě doby vycházky a odpočinku.

Spontánní hra: od příchodu, tj. mezi 6.30 do svačiny a odpoledne po odpolední svačině do odchodu.

Činnosti řízené pedagogem: řízené činnosti probíhají zpravidla mezi svačinou a vycházkou.

Pohybové aktivity: pravidelná denní cvičení před svačinou, dále pohybové aktivity v rámci výchovně vzdělávací práce, cvičení v tělocvičně ZŠ – 1x týdně předškolní děti,

přirozené pohybové činnosti během pobytu venku, také kratší pohybové chvilky během odpoledních zájmových her.

Druhy pohybových aktivit: přirozená cvičení, průpravná cvičení, zdravotní cvičení, pohybové hry, relaxační cvičení, cvičení v tělocvičně ZŠ – 1x týdně předškolní děti, přirozené pohybové činnosti během pobytu venku, také kratší pohybové chvilky během odpoledních zájmových her.

Pobyt venku: pro pobyt venku využívá škola především zahradu, okolní hřiště a přilehlý lesopark. Je vhodně vybavena různým zahradním náčiním, průlezkami, krytými pískovišti, hřištěm i travnatou plochou. Je využívána především dopoledne po maximální možnou dobu. Doba pobytu venku lze upravit s ohledem na klimatické podmínky. V letním období i v odpoledních hodinách, po posouzení vnějších podmínek pedagogem (příliš vysoká teplota vzduchu, promáčený povrch zahrady) i mezi 15.00 – 17.00.

Údržbu zeleně zajišťuje zahradnická firma – sekání 4x až 5x ročně.

Odpočinek a spánek:

Je určen pro děti, které mají větší potřebu spánku, doba odpočinku je přizpůsobena věku dětí, zhruba od 12.30 – 14.00. Lehátka a lůžkoviny jsou uložena ve skladech, samostatně ve vlastních policích, pyžama společně s lůžkovinami. Provětrávání lůžkovin probíhá půl hodiny před uložením dětí a asi 2 hodiny po skončení odpoledního odpočinku.

Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku, dětem, které nespí, postupně vstávají a zapojují se do klidových aktivit.

Stravování:

Strava je připravována ve vlastní kuchyni. Stravování dětí probíhá ve třídách. Za čistotu stolů odpovídají kuchařky, podlah – uklízečky.

Systém vydávání stravy: Svačiny jsou připraveny na vozíku a děti si chodí pro svačiny a pití samy. Při obědě kuchařka nalije polévku do polévkové mísy a učitelka jednotlivým dětem rozlije do talířů. Druhé jídlo je vydáváno dětem u vozíku, na kterém je jídlo v termosech. Množství jídla si může každé dítě ovlivnit. Špinavé nádobí odnášejí děti samostatně.

Pitný režim:

Děti si přináší z domova své podepsané lahve na pití, do kterých jim učitelka průběžně doplňuje vodu. Nápojem pro pitný režim během jídla je zpravidla čaj, šťáva nebo džus, (mléko, kakao, bílá káva je podávána při dopolední a odpolední svačině) doplňování nápojů probíhá dle potřeby během celého dne. Na kuchyňkách u starších dětí je instalován sodobar, který je volně k dispozici.

Otužování:

Probíhá při cvičení a pobytu venku. V letních měsících při pobytu venku na zahradě – otužování sprchováním. Stanovený základní denní program může být pozměněn v případě, že to vyplývá ze školního vzdělávacího programu nebo dílčích třídních vzdělávacích programů v případě výletů, exkursí, divadelních a filmových představení pro děti, společných akcí s rodiči, dětských dnů a podobných akcí.

Pracoviště CPV Bolevecká 468

Příchod dětí do mateřské školy je zpravidla mezi 6.30 – 8.00. Po domluvě s učitelkou nejlépe den předem, je možno přivádět děti později, kromě doby vycházky a odpočinku.

Spontánní hra: od příchodu, tj. mezi 6.30 do svačiny a odpoledne po odpolední svačině do odchodu.

Činnosti řízené pedagogem: řízené činnosti probíhají zpravidla mezi svačinou a vycházkou.

Pohybové aktivity: pravidelná denní cvičení před svačinou, dále pohybové aktivity v rámci výchovně vzdělávací práce, cvičení v tělocvičně ZŠ – 1x týdně předškolní děti, přirozené pohybové činnosti během pobytu venku, také kratší pohybové chvíle během odpoledních zájmových her.

Druhy pohybových aktivit: přirozená cvičení, průpravná cvičení, zdravotní cvičení, pohybové hry, relaxační cvičení.

Pobyt venku: pro pobyt venku využívá škola především zahradu, okolní hřiště a přilehlý lesopark. Je vhodně vybavena různým zahradním náčiním, průlezkami, krytými pískovišti, hřištěm i travnatou plochou. Je využívána především dopoledne po maximální možnou dobu. Dobu pobytu venku lze upravit s ohledem na klimatické podmínky. V letním období i v odpoledních hodinách, po posouzení vnějších podmínek

pedagogem (příliš vysoká teplota vzduchu, promáčený povrch zahrady) i mezi 15.00 – 17.00.

Údržbu zeleně zajišťuje zahradnická firma – sekání 4x až 5x ročně. Pískoviště je pravidelně dezinfikováno, prováděna výměna písku.

Odpočinek a spánek:

Po minimální 30minutové relaxaci po obědě je odpočinek umožněn všem dětem, které mají potřebu spánku, čas je rozdílný dle věku, zhruba od 12.45 – 14.00. Lehátka jsou uložena ve vlastních skladech, molitany spodní stranou k sobě. Lehátka a lůžkoviny jsou uložena ve skladech, samostatně ve vlastních policích, pyžama společně s lůžkovinami. Provětrávání lůžkovin probíhá půl hodiny před uložením dětí a asi 2 hodiny po skončení odpoledního. Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku, dětem, které nespí, postupně vstávají a zapojují se do klidových aktivit.

Stravování:

Strava je připravována ve vlastní kuchyni. Stravování dětí probíhá ve školní jídelně. Za čistotu stolů i podlah odpovídají kuchařky.

Systém vydávání stravy: Svačiny jsou připraveny na tácu na stole a děti si chodí pro svačiny a pití samy. Při obědě kuchařka nalije polévku do polévkové mísy a učitelka jednotlivým dětem rozlije do talířů. Druhé jídlo je vydáváno dětem u okénka z ohřívacích van. Množství jídla si může každé dítě ovlivnit. Špinavé nádobí odnášejí děti samostatně na přistavený servírovací vozík.

Pitný režim:

Čaj pro pitný režim je uvařen ráno, přelit do konvic. Děti si přináší z domova své podepsané lahve na pití, do kterých jim učitelka průběžně doplňuje vodu. Nápojem pro pitný režim během jídla je zpravidla čaj, šťáva nebo džus, (mléko, kakao, bílá káva je podávána při dopolední a odpolední svačině) doplňování nápojů probíhá dle potřeby během celého dne. Na kuchyňkách jsou instalovány sodobar, který je volně k dispozici.

Otužování:

Probíhá při cvičení a pobytu venku. V letních měsících při pobytu venku na zahradě – otužování sprchováním. Stanovený základní denní program může být pozměněn v případě, že to vyplývá ze školního vzdělávacího programu nebo dílčích třídních vzdělávacích programů v případě výletů, exkurzí, divadelních a filmových představení pro děti, besídek, dětských dnů a podobných akcí.

4.4. ŽIVOTOSPRÁVA

Zajišťujeme dětem plnohodnotnou a vyváženou stravu v souladu se zásadami zdravého stravování. Podporujeme děti k samostatnosti při stolování a vytváříme příjemné prostředí při jídle. V případě potřeby a jsou-li vytvořené a dohodnuté podmínky, je možné upravit stravování dle specifických potřeb dětí se zdravotními problémy. Rodiče se po předchozí domluvě s ředitelkou školy dále domlouvají s vedoucí školní jídelny a hledají společnou cestu k řešení.

Školní stravování v mateřské škole zabezpečují školní kuchyně. Při přípravě jídel postupuje školní jídelna podle Vyhlášky MŠMT č. 107/2005 Sb., o školním stravování (dále jen Vyhláška o školním stravování) a řídí se platnými výživovými normami a zásadami zdravé výživy.

V MŠ Parnské 389 probíhá stravování dětí ve třídách a příprava jídel před vydáním v přilehlých kuchyňkách.

V CPV Bolevecká 468 probíhá stravování dětí v jídelně a příprava jídel před vydáním v přilehlé kuchyni.

Dítě přihlášené k celodennímu pobytu v mateřské škole odebírá dopolední přesnídávku, oběd a odpolední svačinu. Kromě jídel připravuje školní jídelna i tekutiny, které děti během svého pobytu v mateřské škole děti konzumují v rámci „pitného režimu“.

Pokud je se zákonným zástupcem dohodnuta jiná délka pobytu dítěte v mateřské škole než celodenní, dítě odebírá jídla v době svého pobytu v MŠ. Jídla jsou připravovaná školní jídelnou a jsou vydávána dětem v době jeho pobytu v mateřské škole.

V rámci „pitného režimu“ mají děti po dobu svého denního pobytu v mateřské škole k dispozici nápoje (čaje, ovocné šťávy, vitamínové nápoje, džusy, minerálky), které jsou připravovány podle zásad zdravé výživy a se zaměřením na častou obměnu jednotlivých druhů nápojů. Děti konzumují nápoje v průběhu celého pobytu v mateřské škole v samoobslužném režimu podle vlastního pocitu žízně.

Děti vedeme:

- Ke kultuře stolování a dodržování správných stravovacích návyků (např. přijímat neznámá jídla).
- K sebeobsluze při stolování.

- K pravidelnému pitnému režimu – ve třídě mají děti k dispozici ve svých lahvičkách nápoj v sebeobslužném režimu, totéž platí pro pobyt na školní zahradě v jarním a letním období.
- Děti mají možnost ovlivnit množství jídla i si přidávat.
- Do jídla děti nenutíme, snažíme se však o to, aby se s nabízeným pokrmem alespoň seznámily.

4.5. VĚCNÉ PODMÍNKY

- Mateřská škola a obě její pracoviště mají dostatečně velké prostory a takové uspořádání, které vyhovuje skupinovému i individuálnímu činnosti dětí.
- Hygienické zařízení, dětský nábytek a další vybavení pro děti odpovídají hygienické vyhlášce, jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a estetické.
- Vybavení hračkami, pomůckami a materiálem odpovídá počtu dětí i jejich věku a je průběžně obnovováno a doplňováno.
- Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, že si je děti mohou samostatně brát.
- Děti se podílejí svými výtvary na výzdobě školy a prostor, ke kterým mají volný přístup rodiče.
- Na budovy navazují zahrady vybavené zahradními prvky, které jsou pravidelně kontrolovány z hlediska bezpečnosti a podporující přirozený pohybový rozvoj a jeho aktivizaci.
- Vybavení zahrad umožňuje realizovat provoz dopravního hřiště.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

5.CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název ŠVP: CESTA ZA POZNÁNÍM

Logo:



Motto:

**KAŽDÝ SE VYDÁME TOU SVOJÍ CESTIČKOU
PŮJDE TO POMALU A VŮBEC NE HNED,
VE ŠKOLCE S BAREVNOU KYTIČKOU
MALÝMI KRŮČKY BUDEME POZNÁVAT SVĚT**

Hlavním cílem naší školy je výchovou, vzděláváním a sociální péčí rozvíjet osobnost všech dětí, podpora celostního rozvoje osobnosti dítěte – sociálního, emočního, rozumového i tělesného. Záměrem je vést dítě k samostatnosti, odpovědnosti a zdravému sebevědomí, rozvíjet jeho schopnost spolupracovat, učit se, komunikovat a orientovat se v běžných životních situacích, najít ke každému dítěti vhodný individuální přístup. Důraz je kladen na úctu k dítěti, respekt a důvěru, orientaci na jeho vnitřní aktivitu, tvořivé síly, vlastní prožitky a zkušenosti. Model rozvoje osobnosti dítěte je založen na komunikativním přístupu, partnerství a spolupráci. Snažíme se o dosažení maxima v rozvoji každého dítěte.

Zaměřujeme se především na všestranný harmonický rozvoj dítěte. Výchovně vzdělávací program „Cesta za poznáním“ vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Významně jím prolíná oblast citová, estetická, ekologická, dopravní a pohybová.

Program je dále rozpracován do tematických celků v samostatných třídních vzdělávacích programech. Ty vytváří učitelky jednotlivých tříd.

5.1. VIZE A CÍLE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Vize naší mateřské školy spočívá ve vytváření podnětného, bezpečného a vstřícného prostředí, v němž se každé dítě cítí přijímané a motivované k aktivnímu poznávání světa. Usilujeme o to, aby se děti přirozenou cestou rozvíjely v souladu se svými individuálními potřebami, možnostmi a zájmy a aby si odnášely pozitivní zkušenosti, které budou základem jejich další vzdělávací dráhy.

Mateřská škola poskytuje dětem první zkušenost s institucionálním vzděláváním. Ve spolupráci s rodinou vytváří prostředí bohaté na podněty, které podporuje nejen rozvoj schopností a dovedností dítěte, ale také jeho socializaci, tvořivost a radost z objevování.

Vzdělávání je zaměřeno na respektování individuálních potřeb a možností dětí. Neusiluje o vyrovnávání rozdílů mezi nimi, ale o vytváření rovných šancí pro všechny. V souladu s inkluzivními principy chápeme rozmanitost jako přirozenou a obohacující součást společnosti. Každému dítěti je zajištěno právo na začlenění, respekt k jeho jedinečnosti a podpora v rozvoji jeho potenciálu.

Ve všech činnostech působí učitel jako průvodce, který podporuje dětskou aktivitu, komunikuje s respektem, vyhýbá se manipulaci i soutěžení a vytváří atmosféru bezpečí a spolupráce.

5.2. METODY A FORMY PRÁCE V MŠ

Vzdělávání dětí je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Vzdělávací aktivity probíhají především formou hry, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby.

Metody

- **Prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi dětí** – přímými zážitky dítěte podporujeme zvědavost a touhu objevovat. Obsah předškolního vzdělávání volíme tak, aby vycházel ze života dětí jejich aktivního zájmu a přístupu, nabízené aktivity byly pro ně zajímavé a jejich realizace poskytovala dětem hlubší prožitek.
- **Situační učení – konkrétní** vymezenou shodou vnějších okolností (časově limitovanou), na dítě působíme vlivy, na které musí určitým způsobem reagovat. Využíváme situací, kdy se dítě učí dovednostem a poznatkům ve chvíli, kdy je potřebuje.
- **Spontánní sociální učení** – jehož pomocí se snažíme naplňovat vzdělávací cíle tím, že dítě vedeme k osvojení způsobů chování a jednání přiměřenému určité sociální situaci. Formami sociálního učení jsou:
 - **Imitace** – využíváme přirozené nápodoby vzorů chování a postojů ostatních (učitelka, vrstevníci)
 - **sociální posilování** – posilujeme a odměňujeme určité chování či jednání dítěte
 - **identifikace** – děti se ztotožňují a přejímají chování, které je způsobeno citovým vztahem nebo obdivem k určité autoritě, kterou napodobují, protože by chtěly být jako ona
- **Integrované učení** – vzděláváním v podobě integrovaných bloků využíváme metod prožitkového, kooperativního a tematického učení. Umožňujeme dětem vnímat svět v jeho přirozených souvislostech a získávat globálnější, srozumitelnější a reálnější pohled na svět. Poskytujeme mnohostrannou a pestrou nabídku činností, ve kterých prolíná více vzdělávacích oblastí.

5.3. VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Vzdělávání v naší mateřské škole vychází z přirozených potřeb a možností dětí předškolního věku. Respektujeme jejich individuální tempo, zájmy i schopnosti. U dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a u dětí nadaných využíváme podpůrná opatření a volíme strategie, které jim umožňují plně se zapojit a rozvíjet svůj potenciál.

Základem vzdělávání je učení prožitkem a vlastní zkušeností. Děti se učí především hrou, která je jejich nejpřirozenější činností. Hra i spontánní aktivity proto tvoří významnou část denního programu.

Vedle toho nabízíme také činnosti připravené učitelem:

- Nepřímo řízené, kdy si dítě vybírá z více možností,
- Řízené, kdy učitel provází děti na cestě poznání.

Ve všech činnostech působí učitel jako průvodce, který podporuje dětskou aktivitu, komunikuje s respektem, vyhýbá se manipulaci i soutěžení a vytváří atmosféru bezpečí a spolupráce.

5.3.1 VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, KTERÉ JSOU VYUŽÍVÁNY K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

KLÍČOVÉ KOMPETENCE K UČENÍ

Při učení využívá strategie pokusu a omylu

- nabízíme dětem jednoduché experimenty a praktické činnosti, kde mohou samy zkoušet a hledat řešení
- podporujeme je, aby se nebály chybovat a vedeme je k tomu, že chyba je přirozenou součástí učení
- povzbuzujeme děti, aby hledaly více možností a cest, jak něco vyřešit

Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost

- vytváříme prostředí bez zbytečných rušivých vlivů
- střídáme klidové a aktivní činnosti, přizpůsobujeme délku činností věku dětí
- nabízíme atraktivní a smysluplné aktivity, které podporují zaujetí dítěte
- vedeme děti k dokončování započaté práce

Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje

- vycházíme z dětské zvědavosti a otázek
- dáváme prostor k objevování, zkoušení a vlastnímu bádání
- nabízíme rozmanité podněty (přírodniny, knihy, hry, výtvarné a hudební činnosti)

- propojujeme učení s hrou a prožitkem

Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích

- dáváme dětem příležitost použít nové dovednosti v běžných činnostech (např. při oblékání, stolování, hrách)
- zařazujeme projektové a situační učení, kdy dítě samo řeší jednoduchý problém
- navazujeme na předchozí zkušenosti dítěte a ukazujeme souvislosti s každodenním životem
- podporujeme děti, aby si své znalosti sdílely s ostatními

Příklady činností:

Pokusy a experimenty, hádanky, třídění předmětů podle vlastností, práce s knihami a obrázkovými encyklopediemi, hraní didaktických her, stavění z kostek, samostatné oblékání a stolování, sdílení zážitků, dokončení úkolu, společné hledání odpovědí.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE KOMUNIKAČNÍ

Vyjadřuje se různými způsoby

- dáváme dětem prostor mluvit, zpívat, kreslit, hrát divadlo či pantomimu
- nabízíme rozmanité výtvarné, hudební a dramatické činnosti, kde mohou své pocity vyjádřit

Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky práce

- vedeme děti k tomu, aby ostatním ukázaly, co vytvořily (např. obrázek, stavbu zpěv)
- dáváme prostor pro vyprávění zážitků z domova či z výletů
- podporujeme společné projekty, kde děti představují práci celé skupiny

Klade otázky a hledá odpovědi

- povzbuzujeme děti, aby se ptaly
- společně s nimi hledáme odpovědi – v knihách, v přírodě, u dospělých
- ukazujeme, že otázky jsou přirozenou součástí poznávání

Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává

- seznamujeme děti s knihami, encyklopediemi, obrázky, jednoduchými mapami
- využíváme i běžné zdroje z okolí – vyprávění rodičů, návštěvy odborníků, obrázky z médií
- podporujeme práci s dětskými knihami ve škole i v knihovně.

Naslouchá druhému a dodržuje pravidla komunikace

- v komunitním kruhu učíme děti, že každý má právo mluvit a být vyslechnut,
- nacvičujeme jednoduchá komunikační pravidla (nepřerušovat, čekat na slovo, pozdravit)
- vedeme děti k ohleduplnosti a respektu k názoru druhých

Příklady činností:

Komunitní kruh, pohádky, dramatizace, maňáskové divadlo, reprodukce příběhů, říkanky, písničky, jazykolamy, otevřené rozhovory, popis obrázku či vlastního výtvaru, kresba zážitků, hra na role, hledání odpovědí v knize, pozdrav, nácvik naslouchání druhému.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K OBČANSTVÍ A UDRŽITELNOSTI

Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí

- vedeme děti k péči o květiny a zvířata ve třídě i na zahradě
- chodíme pravidelně do přírody, kde pozorujeme změny a mluvíme o nich
- učíme děti šetrnému chování – neubližovat živým tvorům, chránit rostliny

Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji

- třídíme odpad, šetříme vodou a energií
- používáme přírodniny a recyklované materiály při hrách a tvoření
- ukazujeme, jak věci využít znovu.

Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí

- dáváme dětem možnost volby (hraček, aktivit) a učíme je nést důsledky,

- podporujeme samostatnost a vlastní rozhodování v běžných situacích (oblékání, úklid).

Přispívá k fungování společenství v mateřské škole

- zapojujeme děti do společných činností (úklid hraček, příprava prostředí)
- vytváříme příležitosti pro spolupráci a společné hry
- posilujeme pocit sounáležitosti – „patřím do třídy“

Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých

- společně s dětmi vytváříme jednoduchá pravidla chování ve třídě
- připomínáme je a vysvětlujeme jejich smysl
- vedeme děti k ohleduplnosti a respektu k potřebám druhých

Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat

- v modelových situacích ukazujeme, co je fér a co ne
- učíme děti vyjádřit nesouhlas klidným způsobem
- podporujeme empatii – jak se asi cítí ten druhý

Příklady činností:

Třídění odpadu, péče o přírodu, eko hry, návštěva knihovny, pozorování přírody, úklid po činnosti, výběr výtvarného materiálu, recyklační tvoření, pravidla ve třídě.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ

Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci

- učíme děti říkat jasně „ne“ v situacích, které jim nejsou příjemné
- modelujeme situace a společně nacvičujeme vhodné reakce
- posilujeme pocit bezpečí a jistoty ve třídě

Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého

- vedeme děti k tomu, aby si řekly o pomoc, když si nevědí rady
- podporujeme vzájemnou pomoc mezi dětmi
- oceňujeme, když dítě aktivně požádá o podporu

Pojmenuje vlastní silné stránky

- dáváme dětem příležitost ukázat, co jim jde (pohyb, kreslení, zpěv, vyprávění)
- oceňujeme jejich snahu i výsledky
- vedeme rozhovory o tom, co se komu povedlo a proč.

Projevuje důvěru v sebe sama

- povzbuzujeme děti k samostatnosti a k dokončení činnosti
- podporujeme je v překonávání obtíží
- chválíme konkrétní pokroky, aby dítě zažívalo úspěch

Vyjadřuje svůj názor

- vytváříme prostor pro diskusi v kruhu, kde má každý možnost promluvit
- respektujeme názor dítěte a učíme ho naslouchat druhým
- povzbuzujeme děti, aby se nebály říct, co si myslí

Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým

- používáme hry a příběhy k rozvoji empatie
- vedeme děti k vnímání pocitů druhých a k nabídce pomoci
- oceňujeme projevy laskavosti a ohleduplnosti

Rozlišuje vhodné a nevhodné chování

- společně s dětmi vytváříme jednoduchá pravidla chování
- objasňujeme důsledky nevhodného chování k ostatním
- používáme pozitivní příklady a modelové situace

Chová se v souladu se základními společenskými pravidly

- vedeme děti k pozdravu, poděkování, omluvě, trpělivosti při čekání na řadu
- každodenní praxí a rituály upevňujeme slušné chování
- vysvětlujeme smysl pravidel, aby jim děti rozuměly.

Příklady činností:

Pozdrav při příchodu, poděkování, půjčování hraček, hry na spolupráci, žádost o pomoc kamaráda/pomoc kamarádovi, nácvik odmítnutí nevhodného chování, prezentace obrázku, dokončení práce, karty emocí, oslava narozenin.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI A PRACOVNÍ

Přichází s vlastními nápady

- dáváme dětem prostor navrhovat hry, činnosti a řešení
- oceňujeme jejich iniciativu a podporujeme kreativitu

Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností

- vedeme děti k tomu, aby si samy připravily potřebné pomůcky
- ukazujeme jim, jak plánovat kroky k dokončení práce

Ke změnám přistupuje jako k příležitostem

- učíme děti pružně reagovat na nové situace (např. změna počasí, jiné prostředí)
- podporujeme radost z nových zkušeností

Dokáže měnit cesty k dosažení cíle

- povzbuzujeme děti, aby zkoušely různé způsoby řešení
- ukazujeme, že existuje více možností, jak dojít k cíli

Dokončí, co započalo

- vedeme děti k trpělivosti a vytrvalosti
- podporujeme dokončení činností a oceňujeme výsledek i snahu

Organizuje a realizuje svoje činnosti

- učíme děti plánovat postup práce (např. při tvoření, stavění)
- dáváme jim možnost rozhodovat o uspořádání hry či projektu

Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi

- zařazujeme skupinové hry a projekty, kde se děti musí domluvit
- podporujeme spolupráci a vzájemnou pomoc

Spolupodílí se na společných rozhodnutích

- nabízíme situace, kdy si děti volí pravidla, hry nebo téma činnosti
- učíme je respektovat rozhodnutí většiny

Oceňuje práci i úsilí druhých

- vedeme děti k pochvalě a uznání práce kamaráda
- ukazujeme jim, že důležitá je nejen výhra, ale i snaha

Příklady činností:

Návrh hry, hra na povolání, společná hra ve třídě i na zahradě, rozdělení rolí, příprava pomůcek, hlasování o pohádce, potlesk po vystoupení.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů

- učíme děti, že chyba nevadí, ale pomáhá nám hledat nové cesty
- povzbuzujeme je, aby se nevzdávaly a zkoušely znovu

Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti

- navazujeme na zážitky a zkušenosti dětí
- dáváme jim prostor využívat to, co se už naučily, v nových situacích

Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje

- zařazujeme hry a činnosti, kde děti zkoumají přírodu, materiály a jejich vlastnosti
- podporujeme experimentování s jednoduchými pomůckami a přírodninami

Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací

- necháváme děti hledat více způsobů řešení (např. stavba z kostek různými způsoby)
- podporujeme kreativitu a samostatné nápady

Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli

- vedeme děti k tomu, aby přemýšlely, co je nejlepší cesta k výsledku
- pomáháme jim porovnávat různé postupy

Tvořivě pracuje s informacemi

- učíme děti třídit obrázky, hledat souvislosti a skládat nové nápady
- využíváme obrázkové příběhy, hádanky či logické hry

Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů

- ukazujeme dětem knihy, encyklopedie, obrázky, pohádky a vzdělávací videa
- vedeme je k tomu, aby se ptaly dospělých, naslouchaly a hledaly odpovědi i venku v přírodě

Příklady činností:

Logické hry a úkoly, řešení každodenních situací, skupinové stavby, opakování pokusu o dojití k cíli, zkoumání, různé způsoby řešení, experimentování s materiály, vzdělávací videa, otázky na učitele.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE KULTURNÍ**Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí**

- seznamujeme děti s tradicemi, lidovými i moderními svátky a zvyky
- navštěvujeme divadla, koncerty, výstavy nebo knihovny
- zapojujeme rodiče a komunitu do sdílení kulturních zážitků

Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty

- necháváme děti vyjádřit své pocity po poslechu hudby, pohádky či prohlídce obrazu
- podporujeme spontánní reakce (tanec, zpěv, kresba, vyprávění)
- oceňujeme jedinečný projev každého dítěte

Zapojuje se do tvůrčích činností

- nabízíme dětem různé výtvarné, hudební a dramatické aktivity
- podporujeme jejich fantazii a vlastní nápady
- umožňujeme jim prezentovat výtvary ve třídě nebo při společných akcích.

Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních

- seznamujeme děti s různými kulturami a tradicemi přiměřenou formou (příběhy, obrázky, hudba)
- podporujeme respekt a otevřenost k odlišnostem
- ukazujeme dětem, že každý má svou hodnotu a právo být přijímán

Příklady činností:

Taneční a hudební aktivity, kreslení, malování, lidové tradice, dramatizace příběhů a pohádek, poslech hudby, tanec, zpěv, doprovod na hudební nástroje, rytmizace.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe

- zařazujeme práci s jednoduchými digitálními pomůckami (interaktivní tabule, fotoaparát, tablet, Bee-bot apod., Magic box, mikroskopy, mluvící skřipce),
- využíváme digitální technologie k pozorování a objevování (fotografie, zvukové nahrávky, krátká videa)
- propojujeme digitální činnosti s reálnými zážitky (fotografování přírody na vycházce a následné povídání ve třídě)

Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií

- učíme děti, že digitální přístroje mají své místo a čas
- vysvětlujeme, že je důležité střídat digitální činnosti s pohybem a hrou
- vedeme děti k šetrnému a bezpečnému zacházení s technikou

Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy

- zařazujeme činnosti, kde děti postupují podle jednoduchých kroků (návodů, pexeso, stavění podle předlohy)
- využíváme robotické hračky (např. Bee-bot) k rozvoji logického myšlení
- podporujeme děti v hledání postupů „krok za krokem“ a ve zkoušení různých variant řešení

Příklady činností:

Práce s interaktivní a prosvětlovací tabulí, fotografování, třídění obrázků, skládání puzzle, poslech audionahrávek.

5.3.2. VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, KTERÉ JSOU VYUŽÍVÁNY K ROZVOJI ZÁKLADNÍCH GRAMOTNOSTÍ:

Čtenářská gramotnost je soubor znalostí, dovedností a postojů, které děti získávají při práci s texty v nejširším slova smyslu. Základem je schopnost porozumět sdělení a využívat získané informace, což je nezbytný předpoklad pro proces učení. Vytváření pozitivního vztahu ke knihám a čtení vnímáme jako klíč k dalšímu rozvoji čtenářství a čtenářské gramotnosti.

Vzdělávací strategie pro rozvoj čtenářské gramotnosti:

- Pravidelně čteme dětem pohádky, příběhy a básně a následně s nimi o obsahu diskutujeme, práce s textem.
- Podporujeme děti, aby vyprávěly vlastními slovy slyšený příběh nebo popisovaly obrázky.
- Zařazujeme činnosti s vizuální a sluchovou oporou (obrázkové knihy, písmena, rýmy rytmyzace slov).
- Nabízíme dětem volný přístup ke knihám a časopisům v dětské knihovničce ve třídě.
- Využíváme příběhy a texty v propojení s dalšími oblastmi (hudba, výtvarná tvorba dramatizace).
- Podporujeme pozitivní vztah ke knihám a čtení formou her, dramatizace pohádek, práce s maňásky.
- Vytváříme prostředí, kde je čtení chápáno jako přirozená a radostná součást dne

Matematická gramotnost je schopnost uplatňovat získané vědomosti, dovednosti, návyky, postoje a hodnoty při řešení různých úkolů a životních situací s využitím matematického jazyka. Vede dítě k tomu, aby dokázalo rozpoznat matematické situace v různých souvislostech a kontextech, volilo a používalo vhodný matematický jazyk při jejich popisu a řešení a vyvozovalo z nich závěry. Učí dítě chápat smysluplnost učení a umožňuje mu prožívat radost z úspěšného vyřešení situace.

Vzdělávací strategie pro rozvoj matematické gramotnosti:

- Zařazujeme počítání, třídění, porovnávání a uspořádávání do každodenních činností.
- Učíme děti orientovat se v čase, prostoru a množství přirozenou cestou (denní režim, orientace ve třídě, vycházky).
- Podporujeme řešení jednoduchých problémových situací hravou formou.
- Používáme názorné pomůcky, přírodniny a manipulační materiály (kostky, kamínky, karty, puzzle).
- Rozvíjíme matematický jazyk (více–méně, první–poslední, před–za, nahoře–dole, vpravo–vlevo).

- Zařazujeme pohybové a hudební hry s matematickým obsahem (tleskání slabik, rytmizace, kroky podle počtu).
- Vytváříme situace, kde dítě prožívá radost z úspěchu při vyřešení úkolu (např. dokončení stavby, správné spočítání skupiny předmětů).

5.3.3. VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, KTERÉ JSOU VYUŽÍVÁNY PRO ROZVOJ VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ

DÍTĚ A JEHO TĚLO

Plán činností

Podporovat fyzický rozvoj, hrubou i jemnou motoriku, koordinaci a zdravé návyky péče o tělo. Zdravé tělo je základem celkového rozvoje dítěte. Očekávané výsledky učení v řadě případů směřují kromě základních gramotností i k rozvoji pohybové a zdravotní gramotnosti.

Aktivita

- Volné hry venku: běhání, skákání, lezení, jízda na odrážedle a koloběžkách.
- Cvičení a pohybové hry: pravidelné zařazování zdravotních cviků, cvičení s náčiním a náradím, tanečky, balanční cviky.
- Sebeobslužné činnosti: samostatné oblékání, hygiena, mytí rukou, stolování.
- Relaxační dechová cvičení na uklidnění.

Co má fungovat / na co si dát pozor

- Bezpečné prostředí pro pohyb.
- Respekt k individuálním schopnostem a tempu dětí.
- Dostačující čas na odpočinek.
- Povzbuzovat radost z pohybu a samostatnost.

Další plánování – posun

- Sledovat postupné zlepšování motorických dovedností.
- Zařazovat komplexnější pohybové aktivity (např. rovnováhu, koordinaci).
- Podporovat zdravé návyky i doma (komunikace s rodiči).
- Podpora a rozvíjení tělesné zdatnosti dětí.

Rituály

- Ranní cvičení, pohybové chvílky.
- Příprava a úklid herního prostoru před i po pohybových hrách.
- Zpívání a tanec, jazykové hříčky při přechodech (např. do jídelny, na vycházku).

Sebehodnocení pedagoga

- Reflektovat, zda děti mají dostatek pohybu a zda aktivity odpovídají jejich schopnostem.
- Pozorovat, zda děti projevují radost z pohybu a samostatnost.
- Upravovat plán na základě potřeb jednotlivých dětí.

Informace pro rodiče

- Pravidelně informovat o pohybových aktivitách a doporučit podněty doma.
- Ukazovat pokroky dítěte (např. zlepšení v oblékání, samostatnosti).
- Mluvit s rodiči o podpoře zdravého životního stylu.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Plán činností

Rozvíjet emoční inteligenci, pozornost, tvořivost a zdravé sebevědomí. Očekávané výsledky učení v mnoha případech směřují kromě základních gramotností i k rozvoji informatickému myšlení a finanční gramotnosti.

Aktivity

- Hraní rolí a dramatizace emocí
- Malování a modelování vyjadřující pocity
- Povídání o zážitcích a pocitech
- Relaxační cvičení pro děti
- Poslech hudby, rytmické hry

Co má fungovat / na co si dát pozor

- Vytvořit bezpečné prostředí pro vyjadřování emocí
- Respektovat individualitu a tempo dítěte

- Vyvarovat se stresu a přetížení
- Podporovat kreativitu

Další plánování – posun

- Individuálně podporovat děti s emočními obtížemi
- Zařazovat nové relaxační a kreativní metody
- Spolupracovat s rodiči a specialisty

Rituály

- „Ranní kruh“ – pravidelné sdílení emocí ve skupině
- Relaxační chvilky po obědě nebo náročných aktivitách
- Používání „pocitových karet“ k pojmenování emocí

Sebehodnocení pedagoga

- Sledovat, zda děti dokáží pojmenovat a vyjádřit své pocity
- Hodnotit, zda je prostředí dostatečně podpůrné a bezpečné
- Upravovat metody podle potřeb skupiny i jednotlivců

Informace pro rodiče

- Informovat o emočním vývoji dítěte a jeho způsobech vyjadřování
- Doporučit aktivity na podporu emočního rozvoje doma
- Komunikovat o případných obtížích a společně hledat řešení

DÍTĚ A TEN DRUHÝ A SPOLEČNOST

Plán činností

Podporovat sociální dovednosti, empatii, spolupráci a respekt k ostatním. Očekávané výsledky učení v mnoha případech směřují kromě základních gramotností i k rozvoji mediální gramotnosti.

Aktivity

- Skupinové hry a projekty (stavby, tvoření, hry na spolupráci)
- Hraní společenských rolí (rodina, škola, obchod)
- Diskuze o pravidlech a řešení konfliktů
- Společné rituály (pozdravy, oslavy, narozeniny)

- Sdílení a střídání hraček a materiálu

Co má fungovat / na co si dát pozor

- Podporovat vzájemný respekt a inkluzi
- Učit děti řešit konflikty a vyjadřovat pocity slovy
- Vytvářet bezpečné prostředí pro spolupráci
- Povzbuzovat empatii a aktivní naslouchání

Další plánování – posun

- Podporovat samostatnost a zodpovědnost v kolektivu
- Zařazovat náročnější sociální situace a aktivity
- Spolupracovat s rodiči na sociálním rozvoji dětí

Rituály

- Komunitní kruh – sdílení zážitků a nálad
- Oslava narozenin a dalších významných událostí ve skupině
- Ranní a odpolední pozdrav s každým dítětem
- Sebehodnocení pedagoga
- Sledovat, jak děti spolu komunikují a řeší konflikty
- Hodnotit, zda jsou děti schopné empatie a spolupráce
- Přizpůsobovat metody dle sociálních potřeb skupiny

Informace pro rodiče

- Informovat o sociálním vývoji dítěte (např. spolupráce, řešení konfliktů)
- Doporučit rodinné aktivity podporující sociální dovednosti
- Komunikovat otevřeně o případných obtížích a podpoře

DÍTĚ A SVĚT

Plán činností

Seznámit děti s přírodou, společností, kulturou a rozvíjet zvědavost a odpovědnost. Očekávané výsledky učení směřují k odpovědnému jednání, pozitivnímu postoji dítěte k životnímu prostředí, a kromě základních gramotností i k rozvoji přírodovědné gramotnosti.

Aktivity

- Pozorování přírody, vycházky, sběr přírodnin
- Jednoduché přírodovědné pokusy a experimenty
- Hry a povídání o různých kulturách a tradicích
- Návštěvy muzeí, divadel, výstav (včetně online prohlídek)
- Ekologické aktivity – třídění odpadu, péče o rostliny a zvířata

Co má fungovat / na co si dát pozor

- Přizpůsobit aktivity věku a schopnostem dětí
- Podporovat zvědavost a klást důraz na otázky
- Vést k respektu k přírodě a kulturní rozmanitosti
- Dbát na bezpečnost při venkovních aktivitách

Další plánování – posun

- Hodnotit zájem dětí o svět a jejich zapojení
- Rozvíjet environmentální povědomí a odpovědnost
- Zařazovat dlouhodobé tematické projekty a spolupráci s komunitou

Rituály

- Týdenní „přírodovědné dopoledne“ s pozorováním (zahradu, vycházka)
- Sbíráání přírodnin a jejich společné třídění / využití v tvoření
- Povídání o významných svátcích a tradicích různých kultur

Sebehodnocení pedagoga

- Sledovat, jak děti reagují na aktivity a otázky o světě
- Posuzovat úroveň jejich zájmu a zapojení
- Přizpůsobovat aktivity tak, aby zvyšovaly jejich povědomí a odpovědnost

Informace pro rodiče

- Pravidelně informovat o ekologických a kulturních aktivitách
- Doporučit rodinné výlety a společné pozorování přírody
- Podporovat doma rozhovory o světě a hodnotách

5.3.4. PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA A INDIVIDUALIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Učitelé pravidelně sledují a zaznamenávají rozvoj dětí. K tomu využívají pozorování, rozhovory, záznamy a portfolia. Tyto informace pomáhají lépe porozumět potřebám, možnostem i zájmům každého dítěte.

Cíl diagnostiky – průběžně sledovat vývoj a potřeby dítěte, aby vzdělávání bylo efektivní a každé dítě zažilo úspěch.

Diagnostika je proces – nejde o jednorázové hodnocení, ale o neustálé přizpůsobování vzdělávání měnícím se potřebám dětí.

Učitel sleduje:

- co dítě umí, jaké má možnosti a schopnosti,
- jeho silné a slabé stránky,
- posuny v učení a dosažené cíle (krátkodobé i dlouhodobé)

Hlavní nástroj – portfolio:

- shromažďuje informace o dítěti, jeho pokrocích a zájmech,
- pomáhá plánovat vzdělávání na míru,
- poskytuje zpětnou vazbu rodičům i dítěti samotnému,
- podporuje sebehodnocení dítěte a posiluje jeho sebevědomí,
- slouží k reflexi práce učitele a spolupráci s kolegy.

Na základě těchto zjištění je pak vzdělávání přizpůsobeno tak, aby každé dítě mohlo postupovat vlastním tempem a dosahovat osobních pokroků.

Individualizace zajišťujeme například:

- volbou vhodných forem a metod práce
- nabídkou činností různé obtížnosti
- úpravou prostředí a materiálů
- zapojením podpůrných opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami,
- obohacujícími činnostmi pro děti nadané

Důležitou součástí je i **spolupráce s rodiči**, kteří se aktivně podílejí na poznávání a podpoře rozvoje dítěte. V případě potřeby škola spolupracuje také s odborníky (PPP, SPC, logoped apod.).

5.3.5.VZDĚLÁVACÍ OBSAH

INTEGROVANÝ BLOK č. 1

MOJE CESTA

Charakteristika

Integrovaný blok „Na začátku cesty“ je zaměřen na poznávání sebe sama, svého těla, rodiny, blízkých lidí i prostředí, ve kterém dítě žije. Děti se učí uvědomovat si vlastní identitu, přijímat odlišnosti druhých a rozvíjet pozitivní vztahy s kamarády i dospělými. V rámci tohoto bloku se děti seznamují s významem zdraví, s projevy emocí a smyslového vnímání, a postupně objevují, jak funguje jejich tělo a co vše ovlivňuje jejich pohodu. Tematické okruhy vycházejí ze světa dítěte – od prostředí mateřské školy a rodiny až po širší okolí, které dítě spoluvytváří a ve kterém se učí bezpečně orientovat.

Hlavní cíl

Hlavním cílem bloku je podpořit vytváření zdravého sebevědomí dítěte, jeho schopnosti navazovat a rozvíjet přátelské vztahy, učit se spolupráci a respektu k sobě i ostatním. Program vede děti k uvědomění si vlastní identity, hodnoty rodiny a domova, k chápání významu zdraví a k osvojování základních dovedností potřebných pro zdravý a spokojený život.

Zaměření

- posilování pocitu sounáležitosti se školou, třídou a vrstevníky, vytváření přátelských vztahů
- uvědomování si vlastní identity, rodinných vazeb a významu blízkých lidí
- rozpoznávání částí lidského těla a jejich funkcí, péče o zdraví a bezpečí
- poznávání prostředí, ve kterém dítě žije, a budování pozitivního vztahu k domovu a místu
- vnímání emocí vlastních i druhých, rozvoj empatie a schopnosti komunikovat
- rozvoj smyslového vnímání jako prostředku objevování světa a radosti z poznávání

Příklady témat:

- Moje mateřská škola, kamarádi a já
- Moje rodina
- Moje tělo
- Místo, kde žiji
- Zdraví a nemoci
- Smysly a emoce

Očekávané výsledky učení ve vztahu ke klíčovým kompetencím:

Kompetence k učení

KKU – projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje

KKU – záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost

KKU – uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

KRP – řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti

KRP – volí adekvátní řešení vedoucí k cíli

KRP – vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problému

Kompetence komunikační

KKK – vyjadřuje se různými způsoby

KKK – prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny

KKK – komunikuje v běžných situacích s dětmi i s dospělými, naslouchá druhým a dodržuje pravidla

KKK – klade otázky a hledá na ně odpovědi

Kompetence osobnostní a sociální

KOS – projevuje důvěru v sebe sama

KOS – žádá o pomoc vrstevníky či dospělého

KOS – vyjadřuje svůj názor

KOS – pojmenuje vlastní silné stránky

KOS – chová se v souladu se základními společenskými pravidly

KOS – chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým

KOS – odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci

Kompetence k občanství a udržitelnosti

KOB – přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí

KOB – přispívá k fungování společenství v mateřské škole

KOB – respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých

KOB – identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat

Kompetence k podnikavosti a pracovní

KPP – organizuje a realizuje svoje činnosti

KPP – domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi

KPP – dokončí, co započalo

KPP – spolupodílí se na společných rozhodnutích

KPP – oceňuje práci a úsilí druhých

Kompetence digitální

KDI – uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy

Kompetence kulturní

KKT – přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních

Očekávané výsledky učení ve vztahu ke vzdělávacím oblastem:

Dítě a jeho tělo

- Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce
- Zachovává správné držení těla.
- Rozlišuje pomocí všech smyslů.
- Naplňuje své biologické potřeby.
- Zvládá základní pohybové dovednosti.
- Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.
- Ovládá svou jemnou motoriku a motoriku mluvidel.
- Zvládá základy grafomotoriky.
- Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede jej podle pokynu.
- Zvládá sebeobsluhu.
- Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
- Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.
- Má osvojené základní hygienické návyky.
- Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.

Dítě a jeho psychika

- Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.
- Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.

- Navazuje a rozvíjí citové vazby.
- Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.
- Vyrovná se s neúspěchem.
- Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.
- Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.
- Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.
- Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.
- Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.
- Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.
- Formuluje instrukce a předá je ostatním.
- Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.
- Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.
- Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.
- Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
- Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.
- Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.

Dítě, ten druhý a společnost

- Poradí si v nové situaci.
- Přijímá autoritu.
- Začlení se do skupiny.
- Přijímá různé sociální role.
- Ovlivňuje směřování společné činnosti.
- Navazuje a udržuje dětská přátelství.
- Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.
- Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.
- Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.
- Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.

- Vyjadřuje se prostřednictvím hudebních, hudebně pohybových a tanečních činností.
- Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.

Dítě a svět

- Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí, v okolí mateřské školy a v obci.
- Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
- Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
- Zná způsoby ochrany

INTEGROVANÝ BLOK č. 2

CESTA PLNÁ ŽIVOTA

Charakteristika

Integrovaný blok „Cesta plná života“ je zaměřen na poznávání přírody, její rozmanitosti a proměnlivosti. Děti se prostřednictvím vlastních prožitků a pozorování učí chápat souvislosti mezi živou a neživou přírodou, uvědomují si význam přírodních dějů a vliv člověka na prostředí. V bloku se seznamují se základními jevy počasí, střídáním ročních období, životem zvířat i rostlin a jejich užitkem pro člověka. Děti tak postupně objevují hodnotu přírody, učí se k ní vytvářet pozitivní vztah a osvojovat si zásady její ochrany.

Hlavní cíl

Hlavním cílem bloku je podporovat u dětí vnímání krásy, bohatství a křehkosti přírody, rozvíjet jejich schopnost ji pozorovat, zkoumat a chránit. Program směřuje k tomu, aby dítě chápalo základní přírodní souvislosti, respektovalo život na Zemi a postupně si budovalo odpovědný postoj k živé i neživé přírodě.

Zaměření

- poznávání planety Země, vlasti a přírodních zajímavostí v nejbližším okolí
- seznamování se s přírodními živly, počasím a jejich vlivem na život lidí, rostlin a zvířat
- objevování proměn přírody v průběhu roku a charakteristik ročních období
- rozlišování a pozorování různých druhů zvířat, jejich života a prostředí, ve kterém žijí
- seznamování se s rostlinami, jejich plody a užitkem pro člověka
- rozvoj environmentální citlivosti a vytváření návyků šetrného chování k přírodě

Příklady témat

- Planeta Země, Česká republika
- Přírodní živly, počasí
- Proměny přírody
- Roční období
- Zvířata domácí i exotická
- Příroda a její plody

Očekávané výsledky učení ve vztahu ke klíčovým kompetencím:

Kompetence k učení

KKU – projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje

KKU – záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost

KKU – uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

KRP – pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje

KRP – vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací

KRP – čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů

Kompetence komunikační

KKK – vyjadřuje se různými způsoby

KKK – prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny

KKK – klade otázky a hledá na ně odpovědi

KKK – využívá informační a komunikační prostředky, se kterými se běžně setkává

Kompetence osobnostní a sociální

KOS – žádá o pomoc vrstevníky či dospělého

KOS – vyjadřuje svůj názor

Kompetence k občanství a udržitelnosti

KOB – přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí

KOB – vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí

KOB – chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji

KOB – identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat

Kompetence k podnikavosti a pracovní

KPP – přichází s vlastními nápady

KPP – navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností

KPP – ke změnám přistupuje jako k příležitostem

KPP – dokáže měnit cesty k dosažení cíle

KPP – organizuje a realizuje svoje činnosti

KPP – dokončí, co započalo

KPP – spolupodílí se na společných rozhodnutích

KPP – oceňuje práci i úsilí druhých

Kompetence digitální

KDI – využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa

KDI – rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií

KDI – uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy

Kompetence kulturní

KKT – zapojuje se do tvůrčích činností

KKT – přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních

Očekávané výsledky učení ve vztahu ke vzdělávacím oblastem:

Dítě a jeho tělo

- Rozlišuje pomocí všech smyslů.
- Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu.
- Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.
- Ovládá svou jemnou motoriku a motoriku mluvidel.
- Zvládá základy grafomotoriky.
- Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede jej podle pokynu.
- Vyhledává příležitosti k pohybu.
- Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
- Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.
- Překonává fyzické překážky.
- Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.
- Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.

Dítě a jeho psychika

- Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- Navazuje a rozvíjí citové vazby.
- Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.
- Vyrovná se s neúspěchem.
- Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.
- Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.
- Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.
- Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.
- Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.
- Ověří správnost řešení.
- Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.
- Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.
- Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.
- Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.
- Vypráví jednoduchý děj.
- Rozliší český jazyk od jiných jazyků.
- Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.
- Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.
- Analyzuje děj, hodnotí jej, vyjadřuje se k jednání postav.
- Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
- Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.
- Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.
- Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.
- Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
- Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.
- Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.
- Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.

Dítě, ten druhý a společnost

- Přijímá různé sociální role.
- Ovlivňuje směřování společné činnosti.
- Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.
- Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.
- Respektuje rozmanitost lidí z různých částí světa a vnímá je jako přirozené.
- Vyjadřuje se prostřednictvím hudebních, hudebně pohybových a tanečních činností.
- Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.
- Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.

Dítě a jeho svět

- Pojmenuje a rozlišuje některé objekty z živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
- Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
- Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi a ve vesmíru.
- Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.
- Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
- Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
- Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
- Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.
- Respektuje různé formy života.
- Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
- Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích. v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.

INTEGROVANÝ BLOK č. 3

CESTA ZA KOUZLEM TRADIC

Charakteristika

Integrovaný blok „Cesta za kouzlem tradic“ je zaměřen na poznávání lidových a kulturních tradic, zvyků a svátků, které jsou součástí života v naší zemi i ve světě. Děti se prostřednictvím her, tvořivých činností, vyprávění a prožitků seznamují s významem tradičních oslav v průběhu roku, s jejich symbolikou a odlišnostmi. Součástí bloku je také poznávání hodnot, které tradice nesou – soudržnost, radost ze sdílených chvil, úcta k rodině a kulturním kořenům.

Hlavní cíl

Hlavním cílem bloku je rozvíjet u dětí povědomí o kulturních a lidových tradicích, vytvářet kladný vztah k nim a posilovat sounáležitost s rodinou, školou a širší společností. Program podporuje radost z objevování zvyků, schopnost společně je prožívat a rozvíjet kreativitu dětí prostřednictvím činností spojených s jednotlivými svátky a událostmi.

Zaměření

- seznamování dětí s významem a symbolikou lidových a kulturních svátků během roku
- prožívání adventního a vánočního období, poznávání zvyků a vánočních tradic
- objevování kouzla pohádek, masek, karnevalu a masopustních zvyků,
- poznávání jarních tradic spojených s velikonočními zvyky a lidovou tvořivostí
- prožitkové činnosti k lidovým obyčejům
- oslava rodinných a společenských událostí
- posilování rodinných vazeb a přátelství vedení dětí k radosti ze společných oslav a vzájemného sdílení.

Příklady témat:

- Halloween, Dušičky
- Advent a Vánoce
- Pohádky, karneval a masopust
- Čarodějnice
- Velikonoce
- Den dětí, den matek, den otců

Očekávané výsledky učení ve vztahu ke klíčovým kompetencím:

Kompetence k učení

KKU – projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje

KKU – záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost

KKU – uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

KRP – tvořivě pracuje s informacemi

KRP – čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů

Kompetence komunikační

KKK – vyjadřuje se různými způsoby

KKK – prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny

KKK – klade otázky a hledá na ně odpovědi

KKK – využívá informační a komunikační prostředky, se kterými se běžně setkává

Kompetence osobnostní a sociální

KOS – žádá o pomoc vrstevníky či dospělého

KOS – vyjadřuje svůj názor

KOS – chová v souladu se základními společenskými pravidly

Kompetence k občanství a udržitelnosti

KOB – přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí

KOB – chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji

KOB – identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat

Kompetence k podnikavosti a pracovní

KPP – přichází s vlastními nápady

KPP – dokáže měnit cesty k dosažení cíle

KPP – organizuje a realizuje svoje činnosti

KPP – dokončí, co započalo

KPP – spolupodílí se na společných rozhodnutích

KPP – oceňuje práci i úsilí druhých

Kompetence digitální

KDI – uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy

Kompetence kulturní

KKT – zapojuje se do tvůrčích činností

KKT – reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty

KKT – přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních

KKT – má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí

Očekávané výsledky učení ve vztahu ke vzdělávacím oblastem:

Dítě a jeho tělo

- Rozlišuje pomocí všech smyslů.
- Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.
- Ovládá svou jemnou motoriku a motoriku mluvidel.
- Zvládá základy grafomotoriky.
- Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.
- Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede jej podle pokynu.
- Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
- Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost

Dítě a jeho psychika

- Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- Navazuje a rozvíjí citové vazby.
- Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.
- Vyrovná se s neúspěchem.
- Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.
- Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.
- Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.
- Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.
- Ověří správnost řešení.
- Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.
- Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.
- Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.
- Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.
- Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.
- Rozpozná rým, rytmitizuje.
- Vypráví jednoduchý děj.
- Rozliší český jazyk od jiných jazyků.
- Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.

- Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.
- Analyzuje děj, hodnotí jej, vyjadřuje se k jednání postav.
- Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
- Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.
- Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.
- Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.
- Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
- Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.

Dítě, ten druhý a společnost

- Přijímá různé sociální role.
- Ovlivňuje směřování společné činnosti.
- Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.
- Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.
- Respektuje rozmanitost lidí z různých částí světa a vnímá je jako přirozené.
- Vyjadřuje se prostřednictvím hudebních, hudebně pohybových a tanečních činností.
- Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.
- Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.

Dítě a svět

- Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
- Respektuje různé formy života.
- Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.

INTEGROVANÝ BLOK č. 4

CESTA KŘÍŽEM KRÁŽEM

Charakteristika

Integrovaný blok „Cesta křížem krážem“ vede děti k poznávání světa kolem nich v jeho každodenní rozmanitosti. Děti se seznamují s oblastmi života, které je bezprostředně obklopují – s dopravou a bezpečným chováním na silnici, s rozmanitostí povolání dospělých, se sporty a volnočasovými aktivitami, s významem správného třídění odpadu a ochrany životního prostředí. Učí se chápat funkci integrovaného záchranného systému a jeho úlohu v životě společnosti. Prostřednictvím praktických činností, her a pozorování děti získávají poznatky o světě, učí se jej objevovat a bezpečně se v něm orientovat.

Hlavní cíl

Hlavním cílem bloku je rozvíjet u dětí zájem o okolní svět, podporovat jejich orientaci v praktických životních situacích a vytvářet základy pro bezpečné a zodpovědné chování. Program směřuje k tomu, aby si děti osvojily základní dovednosti potřebné pro každodenní život, porozuměly významu práce a různých činností lidí, a aby si vytvářely postoje k ochraně zdraví, bezpečí i životního prostředí.

Zaměření

- poznávání různých druhů dopravy, dopravních prostředků a zásad bezpečného chování v dopravě
- seznamování se s rozmanitostí oděvů a jejich funkcí (praktické, společenské, pracovní, sportovní)
- objevování povolání dospělých, jejich významu a přínosu pro společnost
- vedení dětí k třídění odpadu a pochopení jeho významu pro ochranu životního prostředí
- seznamování s činností integrovaného záchranného systému a se způsoby, jak se chránit v krizových situacích
- podpora zájmu o sportovní a pohybové aktivity jako součást zdravého životního stylu

Příklady témat:

- Doprava a dopravní prostředky
- Oblečení
- Povolání
- Třídění odpadu
- Integrovaný záchranný systém
- Sporty

Očekávané výsledky učení ve vztahu ke klíčovým kompetencím:

Kompetence k učení

- KKU – projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje
- KKU – při učení využívá strategie pokusu a omylu
- KKU – záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost
- KKU – uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

- KRP – vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací
- KRP – volí adekvátní řešení vedoucí k cíli
- KRP – čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů

Kompetence komunikační

- KKK – vyjadřuje se různými způsoby
- KKK – prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny
- KKK – klade otázky a hledá na ně odpovědi
- KKK – využívá informační a komunikační prostředky, se kterými se běžně setkává

Kompetence osobnostní a sociální

- KOS – žádá o pomoc vrstevníky či dospělého
- KOS – vyjadřuje svůj názor
- KOS – rozlišuje vhodné a nevhodné chování

Kompetence k občanství a udržitelnosti

- KOB – přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí
- KOB – chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji
- KOB – identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat

Kompetence k podnikavosti a pracovní

- KPP – přichází s vlastními nápady
- KPP – navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností
- KPP – dokáže měnit cesty k dosažení cíle
- KPP – organizuje a realizuje svoje činnosti
- KPP – dokončí, co započalo
- KPP – spolupodílí se na společných rozhodnutích
- KPP – oceňuje práci i úsilí druhých

Kompetence digitální

- KDI – využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa
- KDI – rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií
- KDI – uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy

Kompetence kulturní

KKT – zapojuje se do tvůrčích činností

KKT – přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních

KKT – Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí

Očekávané výsledky učení ve vztahu ke vzdělávacím oblastem

Dítě a jeho tělo

- Rozlišuje pomocí všech smyslů.
- Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.
- Ovládá svou jemnou motoriku a motoriku mluvidel.
- Zvládá základy grafomotoriky.
- Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede jej podle pokynu.
- Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
- Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.

Dítě a jeho psychika

- Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- Navazuje a rozvíjí citové vazby.
- Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.
- Vyrovná se s neúspěchem.
- Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.
- Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.
- Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.
- Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.
- Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.
- Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.
- Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.
- Ověří správnost řešení.
- Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.
- Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.
- Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.

- Vypráví jednoduchý děj.
- Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.
- Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.
- Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj. Analyzuje děj, hodnotí jej, vyjadřuje se k jednání postav.
- Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
- Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.
- Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.
- Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.
- Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
- Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.
- Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.
- Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.
- Určí míru objektů a porovná je pomocí poměřování.

Dítě, ten druhý a společnost

- Přijímá různé sociální role.
- Ovlivňuje směřování společné činnosti.
- Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.
- Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.
- Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.
- Vyjadřuje se prostřednictvím hudebních, hudebně pohybových a tanečních činností.
- Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.
- Používá reálné nástroje, předměty a náradí při rukodělných činnostech.

Dítě a svět

- Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.
- Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
- Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
- Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
- Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.
- Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.
- Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.

Projekty a programy doplňující obsah vzdělávání:

- divadelní a hudební představení v MŠ s tematickým zaměřením
- interaktivní a ekologické programy v MŠ s tematickým zaměřením
- projektové dny
- spolupráce s MAP – Místní akční plán rozvoje vzdělávání
- návštěva místní knihovny
- odpoledne s rodiči
- loučení s předškoláky
- dílčí doplňkové programy (program sociálně komunikační, program zdravotně bezpečnostní – Den s kolem, program pohybově zdravotní – plavání, program jazykově preventivně stimulační – řečová výchova, logopedická prevence, Elkonin, polytechnické projekty)

Projekty a programy doplňující obsah vzdělávání:

- divadelní a hudební představení v MŠ s tematickým zaměřením
- interaktivní programy v MŠ s tematickým zaměřením
- bojovky
- projektová dopoledne s keramikou
- návštěvy předškoláků v ZŠ (návštěva 1.tříd)
- návštěvy planetárií (mobilní) a návštěva hvězdárny
- ekologické programy ve škole i mimo ni
- spolupráce s MAP – Místní akční plán rozvoje vzdělávání
- návštěva místní knihovny
- společné akce s rodiči
- loučení s předškoláky

5.4. DÍLČÍ DOPLŇKOVÉ PROGRAMY

5.4.1. Program sociálně komunikační – Vztahy, hodnoty, postoje, návyky

Tento projekt je realizován v rámci celé školy, prolíná integrovanými bloky i všemi činnostmi. Vychází z principů komunitní školy, školy, která se otevírá veřejnosti, komunikuje s okolím, prezentuje veřejnosti svou práci. Snaží se do života školy zapojit nejen rodiče, ale i veřejnost včetně seniorů z blízkého Centra sociální a pečovatelské pomoci (CSOP).

Projektem sociálně komunikačním chceme přispět k pochopení dítěte, změnu jeho postoje k „jinému člověku“ a toleranci z hlediska sociálního, antropologického (staří lidé) a také hlediska etnického (jiná rasa). Výchovou k toleranci pomáháme předcházet konfliktům spojených se vznikem multikulturní společnosti. Nejmladší generaci chceme přinést co nejvíc informací a zkušeností, které je připraví k optimálnímu chování v lidské společnosti.

Na počátku školního roku je vypracován plán spolupráce mezi MŠ a CSOP na kterém se podílí pedagogové MŠ a aktivizační pracovníci CSOP. V průběhu roku předškoláci z obou pracovišť navštěvují seniory s kulturním programem a vyrábí pro seniory drobné dárky. Návštěvy probíhají zhruba 4x do roka (před Vánoci, Velikonoci, MDŽ a na zahradní slavnost).

13 základních pravidel pro výchovu k toleranci

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech, prožívat radost ze zvládnutého a poznatého
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech, odmítnout komunikaci, která mu je nepříjemná
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, zorganizovat hru
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

5.4.2. Program zdravotně bezpečnostní – Den s kolem

Mateřská škola (obě pracoviště) má k dispozici vlastní dopravní hřiště, které je vybaveno dopravními značkami, funkčním semaforem a simulovanou silnicí (jízdní pruhy, křižovatky). V době od září do října a od dubna do června je každé úterý dopoledne dopravní hřiště využíváno jednotlivými třídami dle rozpisu, který vypracovává jedna z učitelek na celý školní rok.

Všechny děti jsou tak přirozenou, zdravou a nenásilnou formou seznamovány se základními dopravními značkami, učí se řešit jednoduché dopravní situace v praxi, jízda v pravém jízdním pruhu, přednosti v jízdě, světelná signalizace a jiné.

Rodiče respektují bezpečnostní pravidla daná školou, při jízdě na kole děti používají ochranné helmy. Tento program je dětmi i rodiči velmi oblíben.

5.4.3. Program pohybově zdravotní – plavání

Pravidelné plavání má vliv na všestranný rozvoj dítěte, pobyt ve vodě umožňuje rychlejší pohybový vývoj a napomáhá k odstranění různých nedostatků a vad držení těla. Při hře s vodou děti dříve poznávají vliv vody, získávají pro ni cit, celkově zesílí. To je předpoklad pro to, že se děti naučí dříve a lépe plavat, a že v případě neočekávaných situací lépe reagují. Všechny činnosti jsou pro děti zajímavé a pravidelný pobyt ve vodě prospěšně ovlivňuje celý život dítěte.

V naší mateřské škole se zpravidla předškolní děti mohou zúčastnit výuky plavání. Lekce plavání jsou organizovány v dopoledních hodinách. Výuka plavání je hrazena rodiči.

5.4.4. Program jazykově preventivně stimulační

Preventivní a stimulační program *V KRAJINĚ SLOV A HLÁSEK* je založen na tréninku jazykových schopností (především trénink fonematického uvědomování), které jsou nezbytné pro zvládnutí psaní a čtení v ZŠ.

Zjednodušeně řečeno se jedná o intenzivní a systematický rozvoj předčtenářské gramotnosti, tak je to preventivní působení proti možnému selhání ve škole.

Metoda vychází z těchto poznatků:

Pokud si dítě uvědomuje jednotlivé hlásky (přesně je slyší), mnohem lépe se mu skládají slova a tím se mu nácvik čtení a psaní daří. V šesti letech by fonologická

stránka řeči měla být přístupná vědomí, tzn. dítě by mělo poznat, zdali je slovo HAD delší nebo kratší než slovo ŽÍŽALA. Nejedná se o význam slova, ale o rozpoznání jeho délky.

Kritéria pro zařazení předškolních dětí do této mimoškolní aktivity jsou dány výsledky screeningového šetření, které je u dětí předškolního věku prováděno v průběhu září. Dotazník (k nahlédnutí u lektorky) obsahuje celkem 55 úkolů rozdělených do 11 oblastí. Za každý správně zodpovězený úkol mohlo dítě získat 1 bod. Celkem tedy 55 bodů. Administrace testu říká: „dětí, které mají nad 50% správných odpovědí, nepotřebují intenzivní práci v malé skupině zaměřenou na rozvoj jazykových dovedností“. Na druhé straně děti s výsledky pod 50 %, je vhodné do této aktivity zařadit, aby jejich vstup do školy byl co nejvíce úspěšný.

6. PLÁNOVÁNÍ A REALIZACE VZDĚLÁVÁNÍ V NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLE

Třídní plánování vychází z ŠVP a je připravován ve vzájemné spolupráci obou pedagogů, popř. asistentů pedagoga a průběžně je během školního roku upravován podle potřeb dětí. Při plánování se pedagogové opírají o výsledky pedagogické diagnostiky a vždy zohledňují individuální zájmy, potřeby a možnosti každého dítěte.

Do výběru témat zapojují děti – společně s nimi zjišťují, co by je o daném tématu zajímalo, co by se chtěly dozvědět. Na základě těchto podnětů pak učitelky připravují vzdělávací nabídku a konkrétní činnosti tak, aby vedly k naplňování klíčových kompetencí a očekávaných výsledků učení. Děti jsou tak aktivními spolutvůrci vzdělávacího obsahu.

Součástí plánování je i tvořivé využívání aktuálních vzdělávacích příležitostí a nápadů dětí. Díky tomu se ve vzdělávání objevují témata, která mají pro děti v daný okamžik smysl.

Časová dotace i realizace vzdělávací nabídky se řídí aktuálními zájmy a potřebami dětí. Věříme, že pevně dané týdenní plánování omezuje prožitek a hlubší porozumění. Proto preferujeme pružný přístup, který umožňuje dětem ponořit se do tématu do hloubky, postupně ho rozvíjet a smysluplně propojovat s jejich každodenní zkušeností.

Postup třídního plánování:

- **Pedagogická diagnostika** – učitelka sleduje děti, zaznamenává jejich zájmy, potřeby, silné i slabé stránky.
- **Volba tématu** – téma vychází z aktuální situace, ročního období, akcí školy nebo z podnětů dětí.
- **Zapojení dětí** – s dětmi se diskutuje, co je na daném tématu zajímavé a co by chtěly zjistit, případné nápady dětí pedagog zaznamenává.

- **Tvorba vzdělávací nabídky** – učitelka připraví činnosti a prostředí tak, aby podporovaly rozvoj klíčových kompetencí a vedly k očekávaným výsledkům učení.
- **Realizace činností** – děti mají možnost volby dle vlastních možností (individualizace ve vzdělávání) učitelka reaguje na jejich nápady a využívá aktuální vzdělávací příležitosti.
- **Reflexe a vyhodnocení** – průběžně se sleduje, jak děti reagují, co se daří a kde je potřeba změna; plán se podle toho upravuje. Nakonec děti vyhodnocují výsledky učení a proces svého učení.

MODEL UČENÍ E-U-R

1. E = Evokace

„Co už vím? Co si myslím?“

- Cílem je probudit zájem dítěte, aktivovat jeho zkušenosti a představit téma.
- Pedagog vychází z toho, co děti už znají.
- Podporuje dětskou zvědavost, kladení otázek, očekávání.

2. U = Uvědomění si významu

„Co nového jsem se dozvěděl?“

- Děti získávají nové informace, prožívají zkušenost.
- Vlastní aktivitou si ověřují, doplňují a propojují znalosti.
- Dochází k učení prostřednictvím hry, pokusu, tvorby.

3. R = Reflexe

„Co jsem se naučil? Jak to mohu použít?“

- Děti si ujasňují, co nového poznaly, propojují s vlastní zkušeností.
- Sdílejí své zážitky a pocity s ostatními.
- Učí se hodnotit sebe i práci druhých.

7. AUTOEVALUACE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Autoevaluace školy neboli vlastní hodnocení školy, je systematický proces, při kterém si mateřská škola hodnotí své vlastní činnosti, výkony a výsledky na základě předem stanovených kritérií. Tento proces zahrnuje sběr a analýzu dat, která poskytují zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažených cílů ve vztahu k cílům plánovaným. Záměrem autoevaluace je získat aktuální informace o stavu školy, využít je pro plánování a realizaci jejího dalšího rozvoje a neustálé zlepšování kvality vzdělávání. Autoevaluace zároveň pomáhá identifikovat silné stránky školy i oblasti, které je vhodné dále rozvíjet.

Oblasti autoevaluace

Autoevaluace se zaměřuje zejména na:

- podmínky vzdělávání,
- průběh vzdělávání,
- výsledky vzdělávání,
- řízení školy a spolupráci s rodiči a veřejností.

Cíle autoevaluace

Cílem autoevaluace je:

- zjistit skutečný stav školy a kvalitu její činnosti,
- získat zpětnou vazbu pro řízení a plánování,
- podporovat pedagogický rozvoj a zkvalitňování ŠVP,
- posílit spolupráci školy s rodiči a dalšími partnery

Kritéria autoevaluace

Kritéria jsou konkrétní ukazatele, podle nichž se hodnotí míra naplnění cílů. Stanovují se v souladu s RVP PV a se ŠVP školy a týkají se:

- kvality podmínek a prostředí
- organizace a obsahu vzdělávání
- úrovně výsledků učení a kompetencí dětí
- klimatu školy a spolupráce s rodinou

Metody a nástroje autoevaluace

K hodnocení se využívají různé metody a nástroje:

- pedagogická diagnostika a diagnostická portfolia dětí
- hospitace a vzájemné naslechy u kolegyň
- analýza dokumentace školy
- rozhovory s rodiči, kolegy i dětmi
- týmové porady a sebereflexe učitelů
- sledování výsledků a zpětné vazby z externí evaluace (ČŠI)

Termíny a frekvence autoevaluace

Autoevaluace probíhá průběžně v rámci každodenní pedagogické práce a systematicky se vyhodnocuje minimálně jednou ročně. Jednotlivé oblasti jsou sledovány dle plánu školy, přičemž se zohledňují potřeby dětí, cíle školy a termíny stanovené ŠVP.

Odpovědnost

Za proces autoevaluace odpovídá ředitel školy. Na jeho realizaci se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci a podle potřeby i pracovníci nepedagogičtí. Nedílnou součástí je spolupráce se zákonnými zástupci dětí, kteří poskytují důležitou zpětnou vazbu.

Pedagogické diagnostikování a portfolio

Zásadním prostředkem sledování vzdělávacích výsledků je pedagogická diagnostika, jejímž cílem je poznat dítě, identifikovat jeho silné i slabé stránky, sledovat jeho pokroky a přizpůsobovat vzdělávací nabídku tak, aby každé dítě mohlo zažívat úspěch.

Hlavním nástrojem je diagnostické portfolio, které obsahuje záznamy o vývoji a učení dítěte. Portfolio dokumentuje pokroky, specifika i zájmy dítěte, poskytuje podklady pro plánování vzdělávání a slouží jako nástroj komunikace mezi učiteli, dítětem a rodiči. Podporuje také sebehodnocení dítěte, posiluje jeho sebevědomí a motivaci k učení.

Výstupy autoevaluace

Výsledky autoevaluace jsou pravidelně vyhodnocovány, slouží k aktualizaci ŠVP a k plánování dalšího rozvoje školy. Zpětná vazba je poskytována učitelům, rodičům i dalším aktérům vzdělávání. Mateřská škola propojuje vlastní hodnocení s výsledky externí evaluace České školní inspekce a přijímá opatření k dalšímu zkvalitnění vzdělávání.

7.1. EVALUACE VNĚJŠÍ

Jak nás hodnotí ostatní:

Rodiče hodnotí:

Co	Kdy	Jak	Prostředky
Výchovný proces	průběžně	denní rozhovory	svobodný přístup k informacím
Učitelky a personál	průběžně	příležitostná setkání	přítomnost při adaptaci
Budovu a vybavení	průběžně	organizované schůzky	vstup do tříd kdykoliv

Čistotu a úroveň stravování	průběžně	ankety, dotazy	účast při činnostech dětí (Den otevřených dveří) aktivní účast na akcích školy)
Spoluúčast rodičů	průběžně	ústně, písemně	dotazník spokojenosti, konzultační hodiny, účast na akcích školy, dotazy ke vzdělávání

Zřizovatel hodnotí:

Co	Kdy	Jak	Prostředky
Plnění úkolů	průběžně	pravidelná setkání	návštěvy, porady
Hospodaření	průběžně	kontroly, dokumentace	stav majetku, inventury
Personální podmínky	průběžně	ústně, písemně	aktivní spolupráce a sdílení při vyhledávání nových zaměstnanců

Základní škola hodnotí:

Co	kdy	jak	Prostředky
Výchovný proces, připravenost na školu	průběžně	vzájemné návštěvy, účast na třídních schůzkách	rozhovory o dětech, plánované společné akce
Sdílení a vzájemná spolupráce MŠ a ZŠ	průběžně	vzájemné návštěvy, konzultace a předávání informací o dětech	roční plán spolupráce

Odborníci hodnotí:

Co	kdy	jak	Prostředky
Připravenost předškolních dětí na školu	dle potřeb školy	návštěvy, konzultace	školní zralost

Veřejnost hodnotí:

Co	kdy	jak	Prostředky
Vše	stále	sledováním činnosti a provozu školy	výstavy, akce školy, nástěnky, informační vitrína, www stránky facebook stránky

7.2. EVALUACE VNITŘNÍ**Učitelka běžné třídy hodnotí:**

Co	Kdy	Jak	Prostředky
Svou činnost	denně	ústně	sebereflexe
Pedagogickou činnost	denně	písemné poznámky	třídní dokumentace
Projekt	operativně	písemně	hodnocení projektu
Výchovné působení	na ped. poradách	ústně, písemně	pololetní a závěrečná porada
Individuální vývoj dětí	průběžně	Ústně na pedagogických poradách, v papírové formě	hodnocení pomocí diagnostiky, portfolia dětí
Zpracování obsahu vzdělávání	průběžně	ústně a písemně	pololetní a závěrečná porada, pololetní a závěrečné hodnocení
Hodnocení výchovně vzdělávacího procesu	průběžně	ústně i písemně	diagnostické listy, hospitační archy, portfolia dětí, fotodokumentace

Dítě hodnotí:

Co	Kdy	Jak	Prostředky
Činnost svou i ostatních dětí	průběžně	ústně	hodnocení výrobků
Vnitřní prožívání	průběžně	ústně	rozhovorem s rodiči

Ředitelka hodnotí:

Co	Kdy	Jak	Prostředky
Naplnování cílů programu	dle plánu, operativně	ústně, písemně	hospitace, orientační vstupy
Kvalitu podmínek vzdělávání	průběžně	ústně, písemně	pozorování a kontroly
Práci pedagogů	dle plánu	dle výsledků vzdělávání	účast na akcích
Soulad ŠVP a RVPPV	průběžně	ústně, písemně	hospitace, pedagogické porady, orientační vstupy, kontrola dokumentace
Řízení mateřské školy	průběžně	písemně	Směrnice, SWOT analýza, hodnocení, výroční zpráva, koncepce rozvoje školy

Zástupce ředitelky hodnotí:

Co	kdy	jak	Prostředky
Dodržování prac.doby, přesčasy	operativně	ústně	kontrola, vedení a sledování evidence prac.doby
Dokumentaci	průběžně	ústně	pozorování a kontroly
Vzdělávání učitelek	dle plánu	písemně	shromažďování osvědčení o absolvování

Vedoucí školní jídelny hodnotí:

Co	kdy	jak	Prostředky
Hygienické předpisy	dle plánu, operativně	ústně, písemně	kontrola
Zásady správné výživy, jídelníček	průběžně	ústně	spotřební koš
Dodržování technologických postupů	průběžně	ústně	kontrola předepsané dokumentace
Dodržování prac.doby, přesčasy	operativně	ústně	kontrola, vedení a sledování evidence prac.doby
Životospráva	průběžně	ústně	sledování stravování, nových trendů a technologií, sestavování jídelníčků